

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Център за
изследване и
анализи

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ПРОЕКТ „Усъвършенстване на механизма за гражданско участие при формулирането и провеждането на политиката в областта на висшето образование в България“

Предложение на екипа на проекта

ДОБРИ ЕВРОПЕЙСКИ ПРАКТИКИ ЗА ВРЪЗКИТЕ БИЗНЕС- УНИВЕРСИТЕТИ- ПОЛИТИКО-ПРАВЕЩИ ОРГАНИ

----- www.eufunds.bg -----

Проектът се финансира в рамките на договор за БФП № BG05SFOP001-2.009-0036-C01/21.12.2018 г. „Усъвършенстване на механизма за гражданско участие при формулирането и провеждането на политиката в областта на висшето образование в България“ на Сдружение ЦИА, финансиран от Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

1. Програмата AIMDay (Швеция)

AIMday: Проста концепция университета в Упсала за насърчаване на сътрудничество между частния, публичния сектор и университетите за обсъждане на проблеми от взаимен интерес. Под мотото **ДА УСКОРИМ ИНОВАЦИИТЕ КАТО РАБОТИМ ЗАЕДНО, СПРАВЯМЕ СЕ С ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА, ПРЕДЛАГАМЕ РЕШЕНИЯ**, инициативата се е доказала като успешна за намиране и установяване на полезни контакти, сътрудничество и намиране на нови пътища за решаване на проблемите на бизнеса.

Инициативата AIMday създава малки форуми за дискусия, в които представители на бизнеса и академичните среди от различни специалности заедно обсъжда въпрос поставен от бизнеса във формат **ЕДИН ВЪПРОС, ЕДИН ЧАС, ЕДНА ГРУПА ЕКСПЕРТИ**. Така от срещата на бизнеса с академичната експертиза се създава взаимно разбирателство и се намират нови перспективи за решаване на актуални проблеми.

Как работи AIMDay:

Стъпка 1. Въпрос. Бизнесът задава въпрос и поддържаща информация за проблема

Стъпка 2. Заявка за участие. Университетските изследователи изучават въпроса и заявяват участие според интересите и експертизата си.

Стъпка 3. Логистика. Организаторът определя деня на срещата и събирането на група или групи за дискусия от страна на университета, като осигурява достатъчно експерти за участие.

Стъпка 4. Среща. Всяка група от 7-12 души дискутира точно 1 час. В програмата се предвижда допълнително време за персонални контакти или присъединяване към други дискусийни групи.

Стъпка 5. Проследяване. Месец след дискусията, организаторът проследява резултата и, ако е необходимо предлага нови форми за продължаване на сътрудничеството (съвместни проекти, договори).

Тази концепция по принцип не е ограничена само до науката и технологиите или до търговските компании. Има достатъчно възможности да се включат и хуманитарните или социални науки. Тя би била ефективна и за национални или местни правителствени организации, търговски органи или сдружения с нестопанска цел.

<http://aimday.se>

<mailto:sara.gredemark@uuinnovation.uu.se>

2. Бизнес-университетска асоциация (България)

Първата в България **Бизнес университетска асоциация в хранителната индустрия и туризма** е учредена в Университета по хранителни технологии в Пловдив. 30 водещи компании в областта на хранителната промишленост, хранителното машиностроене и туризма и представители на висшето учебно заведение са подписали учредителен протокол, с ангажимент да работят заедно.

Община Пловдив подкрепя идеята за учредяване на сдружението.

Идеята за създаването му е обмисляна в продължение на две години. Тя има за цел да подпомогне установяването на по-тесни контакти на Университета по хранителни технологии, Съюза по хранителна промишленост и водещи фирми в бранша, за да постигане на взаимно изгодни цели. Някои от участващите фирми са фирма Филикон, Каменица, ВП Брандс Интернешънъл, Бела България, Димитър Маджаров, Техра ООД. Всеки от членовете заплаща годишна вноса от 4000 лева. Събраните средства са предназначени за:

- подобряване на учебната база;
- повишаване квалификацията на преподавателите в университета чрез посещение на фирми;
- организиране на стажове и практически обучения на студенти, докторанти и специализанти;
- подпомагане на реализацията на студентите след завършване на обучението в компаниите учредителки; предлагане на стипендии, на постоянна работа;
- съвместни участия в научни и изследователски програми и форуми;
- участие на бизнеса в самото обучение с гост преподаватели, които според закона могат да извеждат занятия.

Сдружението подпомага синхронизиране на учебните програми с реалните потребности на бизнеса. Представители на фирмите участват и като членове на държавните изпитни комисии в Университета по хранителни технологии.

<https://uft-plovdiv.bg/>

проф. Йорданка Алексиева <mailto:tourismexam@abv.bg> abv.bg

3. Алианс за заетост - проект, финансиран по програма Еразъм + (Ирландия)

Разработен е на базата на добри практики за намиране на решения за преодоляване на несъответствието между търсенето и предлагането на кадри за пазара на труда в даден регион (Employment Alliance 2015).

Проектът създава два регионални съюза за заетост и образование за проучване на структурните проблеми, които предизвикват несъответствие между уменията на

завършващите студенти и изискванията на регионалния бизнес, инвентаризира съществуващи ресурси и се ангажира със съвместни действия за справяне с тези проблеми. Процесът и научените уроци са систематизирани под формата на инструментариум за изграждане на Алианс на заетостта, който се разпространява като средство за възпроизвеждане на подобни съюзи в други региони на страната.

Инструментариум за създаване на Алианс за заетост. Основен проблем за липсата на квалифицирани кадри за пазара на труда е така нареченото „несъответствие на уменията“ (skills mismatch) т.е. несъответствие между търсенето на кадри с определена квалификация и умения, и предлагането на такива в даден регион. За да се намерят решения за преодоляване на проблема с несъответствието на уменията, са създадени регионални съюзи/алианси за образование и заетост, които предлагат нов подход за справяне с намирането на подходяща работа на младите в съответните региони. Всеки съюз обединява съответните заинтересовани страни, засегнати от проблема, т.е. ключови участници от предлагашите професионално образование и обучение, университети и висши училища, бизнес, предприятия, местни и регионални власти и законодателни органи, отговорни за заетостта и икономическото развитие, както и представители на работодателите (Търговски палати, Федерация за малък бизнес и др.). Заинтересованите участници си сътрудничат за намиране на решения, които помагат за преодоляване на общите предизвикателства и извършват съвместни дейности. Разработват се планове за действие, съдържащи конкретни мерки за справяне с проблема за несъответствие между търсенето и предлагането на човешки капитал. Предприетите мерки са обобщени в инструментариум, който представлява ръководство с описани последователни дейности, които ще доведат до решаването на даден проблем.

Създаването на алианса се предхожда от анализ на ситуацията в региона по отношение на търсенето и предлагането на работна сила.

<http://www.employmentalliance.eu>

<https://www.localenterprise.ie/Louth/>

<http://www.meath.ie/>

<http://www.pearltrees.com/mindshare2000>

<http://www.caniceconsulting.com/>

4. Университета и фондацията Kennispark Twente (Там, където науката става бизнес) (Холандия) са основните движещи сили в един до скоро слаборазвит регион на Холандия. С обединените усилия на университета и Фондацията и участието на всички заинтересовани регионални страни, в региона са открити около 100 стартър бизнеси, около 1000 спин-оф компании с около 10 000 работни места – всички на основата на научни разработки на университета и на високата квалификация на завършващите студенти в областите от регионален интерес.

<https://www.utwente.nl/en/>, <https://kennispark.nl/nl/>

<https://heinnovate.eu/resource/entrepre-neurship-development-university-twente>
Kees Eijkel, Chairman Kennispark k.eijkel@kennispark.nl

5. Държавна агенция Vinnova (Швеция)

Нейна основна цел е да развие и подобри качеството и полезността на научните изследвания и образованието в университетите като подкрепи социалната им ангажираност. Vinnova подпомага и насърчава по-ефективна колаборация между университетите, бизнеса и обществото, чрез иновативен модел за разпределяне на част от правителствените финансови средства. Моделът се основава на обективна оценка на степента, с която университетите взаимодействат с обществото, вкл. бизнеса, извършвана от международен панел(комисия) от експерти с университетски и бизнес опит.

<https://www.vinnova.se/en/>

6. Стратегия за учене през целия живот на Дунавски университет Кремс Университет за продължаващо образование (Австрия)

Дунавския университет Кремс е ангажиран с развитието на следдипломни програми. Мисията и визията на университета, заедно със съществуващия опит в продължаващото образование, означават, че цялата образователна структура е насочена към конкретните стандарти и изисквания на професионалисти и ръководители на средна възраст. Профилът на студентите на Дунавския университет Кремс е различен от всеки друг, като повече от 50 от студентите са работили в областта си повече от 10 години, като сега се възползват от по-нататъшното развитие на кариерата или професионалната преориентация. Университетските курсове са специално пригодени към нуждите на работещите професионалисти. Холистичният подход, специално разработен за продължаващо обучение, дава възможност на студентите да задълбочат своя опит и да засилят своите лични компетенции.

<https://www.donau-uni.ac.at/en.html>

7. Предприемаческо училище, Инсбрук (Австрия)

Стратегическата ангажираност с бизнеса позволява на МСІ да предостави на учениците по-добри пътища за заетост. Центърът за управление в Инсбрук изгражда стратегически взаимоотношения с работодателите, за да се опитат заедно да подобрят преподаването и ученето и да подобрят възможностите за заетост на студентите. Центърът привлича специално избрани членове на индустрията в университета като партньори в разработването и реализирането на техните програми. Студентите се възползват от това, че учебните програми са съобразени с

потребностите на индустрията, като материалите се предоставят директно от практикуващите професионалисти Това създава по пряк път към заетост. Бизнесът се възползва от това, че завършилите са готови за работа, както и че има възможност да избере най талантливите студенти. У нас това може да са отделни факултети или даже катедри в университети.

<https://www.mci.edu/de/>

8. Център за подпомагане на студентите и кариерно развитие: Развитието на кариерата на студентите и популяризиране на работодателите (Хърватия).

Центърът за подпомагане на студентите и кариерното развитие във Факултета по организация и информатика на Университета в Загреб е ключов посредник, свързващ студенти и работодатели в и около градовете Варадин и Загреб. Центърът действа и като фокусна точка за интегриране на проблемите и предизвикателствата в индустрията в учебните програми за студенти чрез модулни курсове или като теми за магистърски дисертации.

<https://www.croatia.rit.edu/co-op-contact/>

9. Служба за връзка с индустрията на Кипърския технологичен университет (Enterprise Liaison Office) (Кипър)

Създадена е през 2011 г. като проект на Европейския социален фонд и има ключова роля в стратегическия план на Университета за насърчаване на връзките между бизнеса и академичната общност. Целта е да се развие и изгради структурирана мрежа, която да предостави на университетската академична и студентска общност и на регионалния бизнес платформа за партньорство, даваща възможност на двете страни да изследват ефективни механизми за трансфер на специализирано ноу-хау за свързване на научните изследвания, технологиите и иновациите с нуждите на бизнеса. Освен това Службата подкрепя университета при създаване на по-добри възможности за заетост на завършилите студентите чрез прилагане на конкретна рамка за настаняване на работа и чрез консултантски услуги за подкрепа с акцент върху меките умения, предприемачеството и иновациите.

<https://www.cut.ac.cy/research/international-collaboration-partnerships/enterprise-liaison-office/?languageId=1>

10. Рамка за високи постижения в преподаването и резултати на студентите (Teaching Excellence and Student Outcomes Framework (TEF) (Великобритания)

Използването на финансиране от страна на правителства за стимулиране на определена насока за работа на висшите училища е инструмент е в основата на тази Рамка за високи постижения в преподаването, разработена от Министерството на образованието на Великобритания и публикувана през 2017 г. Тя определя начина за оценка и уточнява критериите, доказателствата и процедурите, по които ще се оценява преподаването във ВУ. Целта е обучението да се подобрява по начин, който да осигури пригодността за намиране на работа и да повиши заетостта на завършващите студенти. Преподаването, което осигурява тази цел ще бъде поощрявано с награди. Съветът за финансиране на висшето образование на Великобритания (HEFCE) е отговорен за прилагането на тази рамка, съгласно определена спецификация (DfE).

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/658490/Teaching_Excellence_and_Student_Outcomes_Framework_Specification.pdf

За прилагане на Рамката отделно е разработен наръчник за прилагане на показателите за оценка.

<https://www.gov.uk/government/publications/teaching-excellence-and-student-outcomes-framework-specification>